

L I T E R A T U R A

1. Kdo z následujících osobností je autorem spisu *De Ecclesia*?

- a) Kosmas Pražský   b) Arnošt z Pardubic   c) Bohuslav Hasištejnský z Lobkovic   **d) Jan Hus**   body: ...../2

2. Který z následujících termínů označuje oblast literatury, do níž spadají například legendy, pasionály či životy svatých?

- a) homiletika   **b) hagiografie**   c) historiografie   d) hymnografie   body: ...../2

3. Autorem pravopisného pojednání nazvaného *Výborně dobrý způsob, jak se má dobře po česku psátí neb tisknouti*, zkráceně nazývaného *Žáček*, je:

- a) Jan Blahoslav   b) Jan Amos Komenský   **c) Matěj Václav Šteyer**   d) Václav Jan Rosa   body: ...../2

4. Kterému z autorů patří soupis navštívených památek nazvaný *Hrady spatřené*?

- a) Karlu Sabinovi   **c) Karlu Hynkovi Máchovi**
b) Karlu Havlíčkovi Borovskému   d) Josefu Václavu Fričovi   body: ...../2

5. Které z uvedených děl *nenapsal* Gustave Flaubert?

- a) Citová výchova   b) Paní Bovaryová   c) Salambo   **d) Ztracené iluze**   body: ...../2

6. Označte autora, v jehož tvorbě převažují principy naturalismu:

- a) Josef Karel Šlejhar**   b) Božena Benešová   c) Jan Čep   d) Jan Weiss   body: ...../2

7. Čím je charakteristický symbolismus?

- a) Zdůrazňuje bezprostřední smyslový prožitek a prchavost okamžiku, využívá i principu synestázie (prolínání smyslových vjemů).
b) Vyřazuje obrazotvornost a omezuje se na pozorování a registrování dojmů a faktů.
c) Využívá možnosti přenášet význam z jednoho předmětu nebo pojmu na jiný a využívá smysly vnímatelné skutečnosti k vyslovení nějaké představy abstraktní nebo skryté.
d) Pokládá podvědomí a „psychický automatismus“ za jedinou tvůrčí metodu.   body: ...../4

8. Který z uvedených románů Vladislava Vančury pojednává o první světové válce?

- a) Tři řeky**   b) Rodina Horvathova   c) Útěk do Budína   d) Konec starých časů   body: ...../2

9. Které z uvedených tvrzení *neplatí*?

- a) Ve 30. letech se česká próza svým významem vyrovnává poezii, dokonce ji i předstihuje a v dílech nejvýznamnějších představitelů, K. Čapka, V. Vančury, J. Durycha, I. Olbrachta, dosahuje evropské úrovně.
b) V období okupace se dále rozvíjí linie románu společenského, naopak ustupovala próza psychologická, baladická a historická.
c) Avantgardní umění mělo prostoupit denní realitu a stát se novým stylem života. Proto poetismus, čistá básnická tvorba, měl být podle K. Teiga doplněn konstruktivismem, metodou racionální přestavby světa.
d) Šaldův první soubor esejů *Boje o zítřek* (1905) byl soustředěn k pojetí umění jako objevitelského, tvůrčího činu. V dalším vývoji Šalda směřoval od individualismu k řádu, k nadosobnímu poslání literatury a k vědomí tradice.   body: ...../4

10. Litanie je žánr, který:

- a) ...se vyznačuje polytematičností a asociativním řetězením představ, příznačný je pro něj volný verš a dynamická kompozice, spojování představ časově i místně odlehklých, které jsou sjednocovány aktivitou podvědomí básnického subjektu.
b) ...se ustavil v období antiky; je příznačný svým smutečním laděním a původně i charakteristickou dvojčlennou veršovou strukturou (tzv. litanické distichon: střídání daktylského hexametru a pentametru). Častými motivy jsou žal nad ztrátou blízkého člověka, bolest ze zklamané lásky či stesk nad uplynulým mládím.
c) ...vychází z náboženského kontextu. Původně jde o prosebnou píseň (modlitbu) skládající se z apostrofického oslovení (vzývání) a vlastní prosby. Charakteristickými rysy jsou pro ni zdoluhavé výčty a opakování, sugestivní monotónnost, ale i citová emfáze.
d) ...zpracovává obecně známý (literární, náboženský, společenský či kulturní) motiv zřetelně novým, nestandardním způsobem, pracuje s napětím mezi původním významem a aktualizovaným, často dokonce parodizovaným novým výkladem daného motivu.   body: ...../4

11. Kdo je autorem básně, z níž pochází následující ukázka?

smutná odpoledne nedělní
 smutná starými paními
 které se belhají k oknům
 starou cestou vyšlapanou v koberci
 starou cestou
 mezi stolem a lůžkem
 mezi zrcadlem a fotografiemi
 mezi židli a falešnou palmou

- a) Vítězslav Nezval   b) Vladimír Holan   c) Josef Hora   **d) František Halas**

body: ...../5

12. Na základě analýzy citovaného textu vyberte platnou charakteristiku způsobu vyprávění:

Ráz Kutné Hory určuje jednak velebný chrám svatě Barbory, jenž připomíná potomstvu naši slavnou minulost, jednak národní socialisté, kteří drží té doby vládu města. Národní socialisté pečují o jarý duch města a rozkvět pohostinství. Skutečně v této starobylé obci je velký počet proslulých hospod. Již při první zběžné prohlídce, kterou jsme podnikli s panem Uliánem, zjistili jsme přítomnost hotelu U zlaté stoupy v Tylově ulici, jenž jest dostaveníčkem místní inteligence, dále hostince Na štrachandě a Na kocandě, které jsou oblíbeny mezi příslušníky branné moci. Večer rozkvétl v městě bujarý život. Pan Ulián vykonal obhlídku svého závodu a s uspokojením zjistil, že všecka odvětví se těší přízni obecnstva. Statný Eduard stál u houpáček, kvítka za uchem, snivou kadeř v čele, trímal v ruce koženou smyčku, jež jest připevněna k srdci mosazného zvonu, a vyvolával štávnatým barytonem:

— Sedat, sedat, páni a dámy, komu je libo nasedat, komu je libo přisedat!

(Karel Poláček: *Hráči*)

- a) autorská vyprávěcí situace   c) personální vyprávěcí situace – reflektor
b) vyprávěcí situace první osoby   d) intra-heterodiegetický vyprávěč

body: ...../5

13. Na kterém sjezdu spisovatelských organizací vystoupil druhý československý prezident Edvard Beneš se svým projevem, ve kterém kromě jiného uvedl:

Do svobody projevů literárních a kulturních vůbec nemůže nějakým rozhodujícím způsobem zasahovat ani žádná strana a třída, ani jiné vlivy neliterární a laické, ani přímé vlivy politické a ovšem ani stát.

(citováno podle Lehár, J. a kol.: *Česká literatura od počátků k dnešku*. Praha: NLN, 1998)

- a) sjezd Syndikátu českých spisovatelů 1946**   c) III. sjezd Svazu československých spisovatelů 1963
 b) II. sjezd Svazu československých spisovatelů 1956   d) IV. sjezd Svazu československých spisovatelů 1967

body: ...../4

14. Přiřaďte podle charakteristických rysů poetiky autora k citovanému textu.

Ptáci mají hnízda, lišky doupata a my se Savem bydlíme ve výtahu. Všechny Savovy nápady jsou nešťastné, ale tenhle byl kapitální. Jedné hodně větrné a deštivé noci jsme přespali ve výtahové kleci zaseknuté v druhém poschodí obskurního činžáku na periferii Mněsta. (Větších měst je u nás šest: Město, Mjesto, Miesto, Mněsto, Mnjesto, Mniesto, a jedno jako by vypadlo z oka druhému, což je prý bezpečnostní opatření pro případ, že by se země šířily rebélie, že by země otřáslы nepokoje a propukla občanská válka. Je totiž vypracován jeden a společný likvidační program a šest pravotočivých kun bude postupovat po šesti pravotočivých spirálách až ke krkovičkám všech šesti měst. Však každý perfektní program má svoje skuliny, a o těch jinde. Ted' jsem chtěl jenom poznamenat, že někdy mě ta nevýslovná shoda trošku zneklidňuje. Když před časem postihlo Miesto vulkanické zemětřesení, přijely příští den do všech nepostižených měst bagry, buldozéry, destrukční oddíly a demoliční čety. A tak se města s nepatrným zpožděním navzájem připodobňují. A kdyby, nedej bože, vzplanul oheň v jednom z nich, pošlou žháře do těch pěti a požáry budou řídit z vyhlídkových věží.) [...]

- a) Josef Škvorecký   b) Milan Kundera   **c) Jiří Kratochvíl**   d) Ladislav Fuks

body: ...../5

15. Jaký typ veršové rytmizace převažuje v následující ukázce?

Jinde to bylo snad, na jiném nádraží
 anebo v přístavu, kam kávu přiváží
 loď jak za časů, kdy ještě lodníci
 voněli tabákem, zarostlí, velicí
 (Radek Malý, úryvek z básně *Nostalgie*)

- a) jambický verš   b) trochejský verš   **c) daktylský verš**   d) anapestický časoměrný verš

body: ...../5

literatura body: ..... /50

BODY CELKEM: ..... /100